

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid

datum 10 september 2019

Betreffende wetsvoorstel:

35125

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering tot strafbaarstelling van verblijf in een door een terroristische organisatie gecontroleerd gebied (strafbaarstelling verblijf in een door een terroristische organisatie gecontroleerd gebied)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 10 september 2019 aangenomen door de Tweede Kamer.
Voor: SP, PvdA, 50PLUS, D66, VVD, SGP, CDA, ChristenUnie, PVV, FVD en het lid Van Kooten-Arissen (vKA).
Tegen: GroenLinks, PvdD en DENK.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel I, onderdeel B

11 (Laan-Geselschap en Van Toorenburg) over het verhogen van de strafmaat

Aangezien voorgestelde strafbaarstelling zich richt op de situatie waarin de verdachte daadwerkelijk in het gebied is geweest dat door een terroristische organisatie wordt gecontroleerd, en daarvan een min of meer concreet gevaar uitgaat van het plegen van terroristische misdrijven, is een hogere strafbedreiging gerechtvaardigd dan de straf die is gesteld op overtreding van een opgelegd reisverbod op grond van artikel 3 van de Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding (Twbmt). Immers, de ervaring met de strijd in Syrië en Irak leert dat het nagenoeg onmogelijk is om in het strijdgebied te zijn zonder een rol te vervullen binnen de terroristische groepering. Dit terwijl bij de Twbmt het verbod wordt opgelegd aan een bepaalde persoon, omdat het risico aanwezig wordt geacht dat die persoon zich in het buitenland wil aansluiten bij een terroristische organisatie.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 10 september 2019

blad 2

Bovendien vormt de voorgestelde strafbaarstelling een aanvulling op het bestaande strafrechtelijke instrumentarium, omdat het fungeert als vangnet in die gevallen waarin de terroristische intentie van de betrokken terugkeerder uiteindelijk bij de rechter niet kan worden bewezen. Immers, niet valt uit te sluiten dat in de komende jaren elders in de wereld centra van terrorisme ontstaan, die opnieuw een aanzuigende kracht hebben op Nederlanders of personen met hun vaste woon- of verblijfplaats in Nederland – die ter plaatse gaan deelnemen aan daden van terrorisme. Ook in die gevallen kan het dan eerst enige tijd duren voordat een voldoende scherp beeld ontstaat van de situatie ter plaatse en van de rol die uitgereisde Nederlandse ingezetenen vervullen in de strijd van de bewuste terroristische organisatie, op grond waarvan het openbaar ministerie in staat is deze personen succesvol te vervolgen wegens betrokkenheid bij terroristische misdrijven. Dat het verzamelen van bewijs in het bewuste gebied vaak moeilijk is en een terroristische intentie daarmee niet of moeilijk aan te tonen is, betekent niet dat die terroristische intentie er niet was. Daarom is hard nodig dat van de strafeis het signaal uitgaat dat verblijf in een door een terroristische organisatie gecontroleerd gebied strafbaar is en ook tot serieuze straffen leidt.

Aangenomen. Voor: PvdA, DENK, 50PLUS, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV en FVD.

Artikel I, onderdeel B

12 → 16 (Van Toorenburg en Laan Geselschap) over het uitzonderen van personen

Het is van groot belang dat te allen tijde humanitaire hulp kan worden verleend, ook in door een terroristische organisatie gecontroleerde gebieden, en dat hulpverleners hun werk aldaar kunnen doen, in lijn met internationaalrechtelijke bepalingen en humanitaire principes.

Het Rode Kruis heeft hierbij, gelet op de Verdragen van Genève, een bijzondere positie. Om die reden wordt voorgesteld om in de wet vast te leggen dat personen die worden afgevaardigd door het Rode Kruis geen voorafgaande toestemming voor het verblijf in het gebied behoeven. Deze uitzondering is mede ingegeven door het feit dat het Rode Kruis deze bijzondere positie ook gekregen heeft in andere landen met vergelijkbare wetgeving als onderhavige.

De uitzondering heeft betrekking op personen die door het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC) worden afgevaardigd. Daaronder worden eveneens begrepen Nederlanders die vallen onder nationale Rode Kruis Verenigingen, waaronder begrepen de Rode Halve Maanverenigingen, wanneer zij deelnemen aan een ICRC-missie.

Met algemene stemmen aangenomen.

Artikel I, onderdeel B

13 (Van der Graaf) over situaties met spoedeisend belang

Het is van groot belang dat hulpverleners hun belangrijke werk kunnen doen, ook in gebieden die worden gecontroleerd door terroristische organisaties. Dat geldt niet alleen voor het Rode Kruis, die op grond van het internationaal humanitair recht een bijzondere positie heeft, maar ook voor andere hulpverleningsorganisaties die belangrijke hulp, zoals medische hulp, verlenen.

Om te waarborgen dat dergelijke organisaties niet in hun werk worden gehinderd door de toestemmingsprocedure, moet het mogelijk zijn dat hulpverleningsorganisaties in één keer toestemming kunnen vragen voor de voor hen werkzame Nederlanders. Zij kunnen dan

datum 10 september 2019

blad 3

meteen, zodra een gebied wordt aangewezen, toestemming voor een langere periode vragen. Hun medewerkers kunnen dan gedurende die periode het gebied in- en uitreizen wanneer ze willen.

Met dit amendement wordt de mogelijkheid voor organisaties om in één keer toestemming te vragen voor alle voor hen werkzame personen in de wet verankerd. Een soortgelijke bepaling is opgenomen in artikel 114j, vierde lid, van het Deense Wetboek van Strafrecht.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de SGP, het CDA, de ChristenUnie en vKA.

Artikel I, onderdeel B

14 (Van der Staaij) over situaties met spoedeisend belang

In de nota van wijziging is voor situaties waarbij sprake is van een spoedeisend belang de mogelijkheid opgenomen om via een ministeriële regeling voor ten hoogste drie maanden een gebied aan te wijzen als een door een terroristische organisatie gecontroleerd gebied. Die spoedeisende regeling wordt pas ten minste zes weken na overlegging aan het parlement vastgesteld.

De indiener is van mening dat een termijn van zes weken in acute situaties te lang is en ook het risico meebrengt dat mensen nog gedurende die zes weken vrij kunnen reizen naar het betreffende, door de terroristische organisatie gecontroleerde, gebied. Om deze reden stelt hij een termijn van twee weken voor. In spoedeisende gevallen moet een periode van twee weken ook voldoende geacht worden om de aanwijzing voor iedereen kenbaar te laten zijn.

Aangenomen Voor: SP, de PvdA, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV, FvD en vKA.

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Artikel I, Artikel 134b

9 (Van den Berge en Buitenweg) over categorische uitzondering van hulpverleners van het Rode Kruis

Indieners stellen voor om bij toepassing van de strafbaarstelling een uitzondering te maken voor het Rode Kruis. Indieners zijn van mening dat het toestemmingsvereiste onverenigbaar is met de noodzakelijke onafhankelijkheid en neutraliteit van professionele hulpverleners van het Rode Kruis.

Ingetrokken.

Artikel I, onderdeel B

8 → 10 → 21 → **23** (Van den Berge en Buitenweg) over categorische uitzondering van hulpverleners en journalisten

Indieners zijn van mening dat het toestemmingsvereiste onverenigbaar is met de noodzakelijke onafhankelijkheid en neutraliteit van professionele hulpverleners en journalisten. Indieners stellen daarom voor om bij toepassing van de strafbaarstelling een uitzondering te maken voor hulpverleners van humanitaire hulporganisaties (waarbij te denken valt aan medewerkers van het Rode Kruis, Artsen zonder Grenzen, Oxfam Novib

datum 10 september 2019

blad 4

e.d.) en voor journalisten. Deze humanitaire organisaties en journalisten dienen te voldoen aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen voorwaarden. Deze algemene maatregel van bestuur wordt voorgehangen. In landen die vergelijkbare wetgeving hebben geïntroduceerd (Australië en het Verenigd Koninkrijk) wordt in een vergelijkbare categorische uitzondering voorzien voor humanitaire activiteiten door onpartijdige humanitaire hulporganisaties.

Verworpen. Voor: PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, D66 en vKA.

Artikel I, onderdeel B

15 → 17 → **22** (Sjoerdsma en Van der Graaf) over een categorische uitzondering voor humanitaire organisaties

Indieners willen voorkomen dat het verlenen van onpartijdige humanitaire hulp daar waar dat noodzakelijk, en dus ook in door een terroristische organisatie gecontroleerd gebied, met onderhavig wetsvoorstel belemmerd wordt. Met dit amendement willen de indieners derhalve mogelijk maken dat humanitaire hulpverleners in de gebieden waar dit wetsvoorstel betrekking op heeft hun werk kunnen doen, in lijn met internationaalrechtelijke bepalingen (het humanitair oorlogsrecht) en humanitaire principes.

Het is wat de indieners betreft van essentieel belang dat humanitaire organisaties waaronder het Rode Kruis, die op grond van het humanitair oorlogsrecht een onafhankelijke status hebben, die onafhankelijke status behouden. Ook het Nederlandse Rode Kruis en andere onpartijdige, erkende en toegelaten rechtspersonen die overeenkomstig artikel 7 van het Besluit Rode Kruis 1988 – onder de vlag van het Rode Kruis – meewerken om het Rode Kruis in staat te stellen zijn taken uit te voeren (zie artikel 7 van het Besluit Rode Kruis 1988), moeten niet worden belemmerd bij de uitvoering van deze belangrijke taken. Dat geldt ook voor Nederlandse noodhulporganisaties die financiering ontvangen van de Nederlandse staat en opereren conform het internationaal humanitair recht. De veilige toegang tot mensen in nood in conflictgebieden wordt immers voor een aanzienlijk deel bepaald door de mate waarin onafhankelijke en onpartijdige humanitaire organisaties zich houden aan deze humanitaire principes en het vertrouwen dat deze organisaties daarmee verkrijgen van de strijdende actoren. De voorziene toestemmingsvereiste in onderhavig wetsvoorstel staat hiermee op gespannen voet. Derhalve beogen de indieners met dit amendement deze groep onpartijdige humanitaire hulpverleners uit te zonderen. De voorgestelde tekst is gebaseerd op overweging 38 van de Europese richtlijn inzake terrorismebestrijding van 15 maart 2017 (2017/541) en sluit aan bij de categorische uitzonderingsgronden die het VK en Australië hebben opgenomen in wetgeving.

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, D66, de ChristenUnie en vKA.

Moties

18 (De Graaf) over intrekken van het Nederlanderschap van een ieder die is veroordeeld voor verblijf in terroristisch gebied

Verworpen. Voor: PVV en FvD.

datum 10 september 2019

blad 5

19 → .. (Van der Graaf en Sjoerdsma) over een spoedaanvraagprocedure voor hulpverleners en journalisten

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, FvD en vKA.

20 (Sjoerdsma) over achteraf toestemming verlenen aan journalisten

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, FvD en vKA.